

Bez nože se neobejdeme v kuchyni, na cestách a při spoustě dalších příležitostí. Obvyklým trendem je nože ukrývat před dětmi a zakazovat jim je používat. Jednou ovšem přijde den, kdy se dítě nože v nestřeženém okamžiku zmocní a na malér je zaděláno. A samozřejmě se dříve či později malý dobrodruh octne v situaci, kdy bude muset nůž použít.

Nedávno jsem viděl v TV záběry ze švédské školky, kde děti tráví mnoho času venku v lesích. A součástí výchovy je, že se naučí používat i nůž. Řekl bych, že je to myšlenka hodná následování. U nás se to asi ve školkách nezavede, ale vyzkoušet to doma a ještě lépe na výletech třeba i s předškoláky nám nic nebrání. Samozřejmě, zejména zpočátku, bude třeba bedlivý dozor někoho zkušeného.

Na malé dobrodruhy pamatují i někteří výrobci nožů a vyrábějí takové, které jsou pro první krůčky v řezání vhodné a přeci jen o něco bezpečnější, než nože běžné.

Asi jedna z prvních firem, která na malé dobrodruhy pamatovala, byla světoznámá švýcarská firma Victorinox. Pod názvem „My First Victorinox“ začala již před léty vyrábět nůž pro děti vhodný. Jak vidíte na obrázku, je to vlastně obyčejný zavírací nůž, jen čepel nemá hrot, ale oblé zakončení.

Kromě čepele je nůž vybavený i pinzetou, která dobře poslouží při tahání třísek z ruky, což je nepříjemnost, s níž se při práci se dřevem musí počítat. Dalším doplňkem je párátka, které mi nepřipadá tak důležité.

Nože se vyrábějí i se stříškami v jiných barvách (modrá, růžová) nebo potisknutými motivem zvířátek. Narazil jsem na delfína, zajíce a papouška. Některé mají i víc železek, třeba šroubovák/otvírák na korunkové závěry nebo i pilku.

Praktickým doplňkem je závěsná šňůrka a k některým provedením jsou přiložené i omalovánky, které potěší.

Jako všechny „švýcaráky“ jsou to nože kvalitní a koupíte je skutečně ostré, tedy ve stavu vhodném k okamžitému použití.

Jedinou nevýhodou je dost vysoká cena, ty s pilkou stojí přes tisíc korun.

Nože určené pro malé dobrodruhy vyrábí i francouzská firma Opinel. Její nože mají jen jednu čepel, což pro tyto účely považují za výhodu. Rukojeť je z habrového dřeva a můžete volit mezi přírodním nebo barevným provedením. Čepel je nerezová a v otevřeném stavu se dá zajistit. To je pro první pokusy opět velká výhoda. Navíc vás „My First Opinel“ přijde levněji, ceny se pohybují kolem tří stovek.

Pro o něco starší je určený „Opinel Outdoor Junior“. Zde je rukojeť z vyztuženého plastu, což je v terénních podmínkách výhoda. Navíc má ještě dvě „vymyšlenosti“, které u většiny opinelů nejsou. V rukojeti zabudovanou píšťalku a oko pro závěsnou šňůru. Podle mého názoru ideální nůž zejména pro mladší skauty a jiné táborníky. Ceny se pohybují kolem pětistovky.

Samozřejmě se dá dětský nůž opatřit i jinak. Šikovný tatínek či dědeček (a mnohé maminky a babičky to hravě zvládnou taky) může odstranit odbroušením hrot z čepele jakéhokoli zavíráku a pořídí to tak ještě levněji.

Tupý hrot mají i některé jachtařské či námořnické nože. Ty už ovšem bývají pro dětskou ruku dost velké.

Nůž bychom neměli dávat dítěti jen tak. Mělo by to být spojeno s nějakým rituálem, třeba splněním nějakého úkolu nebo při významné události.

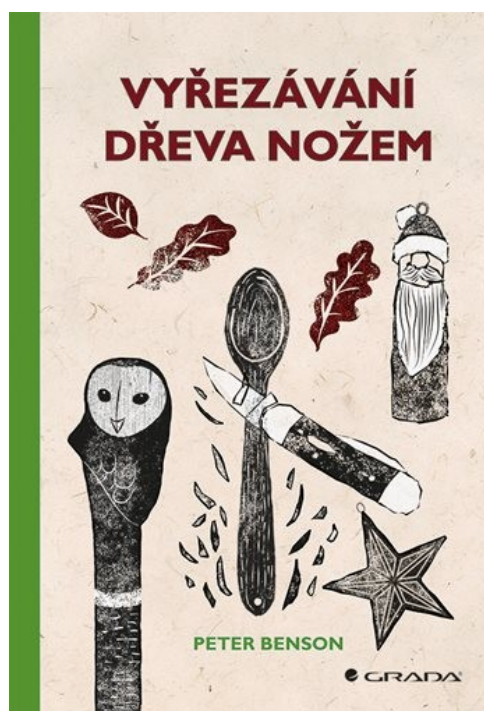
Jistě si vzpomenete na *Boj o ostrov*, kdy Roger dostává svůj vlastní nůž.

„Tatínek totiž psal, že až se Roger naučí plavat, smí dostat vlastní nůž, a já mu ho na každý pád přinesla, kdyby to snad už dovedl.“

„Jestli opravdu uplaveš tři tempa na zádech i na prsou, můžeš si ho nechat,“ řekla domorodá žena. „Ale jestli ne, budu si ho muset dneska ještě vzít a přivést ho až příště.“

Boj o ostrov 16. kapitola: *Narozeniny* (překlad Zora Wolfová)

U těch nejmenších dobrodruhů je asi rozumné svěřovat jim nůž do rukou jen na konkrétní práci a nenechávat jim ho k volnému použití. Vhodné příležitosti se najdou na výletech, ale i doma, třeba v kuchyni. Pokud bude dítě krájet třeba mrkev na kolečka vlastním nožem, bude si připadat jako velmi důležitá osoba. Podobné úkoly přiměřené k věku a zkušenostem dobrodruha jistě snadno vymyslíte sami. Další inspiraci najdete ve dvou knížkách nakladatelství Grada, které by měly být stále k dispozici v e-shopu a některých knihkupectvích. Pro začátečníky se hodí spíše ta první, druhá je už pro pokročilejší.

čfk